

המקנא פרק ראשון סוטה

ג. עין משפט ור מוצה

מסורת הש"ס

16) [מסופק: כי יבמות נ: וס נקמן: כי יבמות סה: קדושין: 10: 10] 17) [17: 10] 18) [18: 10] 19) [19: 10] 20) [20: 10] 21) [21: 10] 22) [22: 10] 23) [23: 10] 24) [24: 10] 25) [25: 10] 26) [26: 10] 27) [27: 10] 28) [28: 10] 29) [29: 10] 30) [30: 10]

גהרות הב"ה

16) רש"י ד"ה דה וילא נקיוו כ"י מיכתי ליה. כ"י דק"ט של רש"י למר דרבי קא קשרי ליה וקפצי ליה:

גלוין הש"ס

נ"ב לברתי דבי ר"י ב"ק קד כ"י שביעות י" ע"ה ממות י" ע"ה:

מוסף רש"י

מ"ק לאחד מן האומות. שגטלו שיקן מן חומות של ארץ ישראל שאלו הם חמיו מלבית של חמיו שאלו הם חמיו מלבית של חמיו שאלו הם חמיו מלבית של חמיו שאלו הם חמיו מלבית של חמיו

ורבי עקיבא א"כ אכתוב לה. מימה לרב סקלד לאמר נפקט ששה עינין (מיר דף מג.) ללבו צומן שהוה שסם ולא צומן שהוא לזכרים לדידה לא אילטרין לה לזכרים מאי הוי דרש נלה יעמא ויש לומר הוה דרש למוכה כדכ"י עקיבא וליידי דכתב יעמא כתב לה:

למשרי אחד ככף האומות. מהכל נפקא לן דכאומות הלך אחר הזכר (ס.) **כתיב** נמי (ס.) וזכרי (ס.) לברתי דבי ר' ישמעאל (ס.) רבי רבי ישמעאל. וא"ת הוה אילטרין דלדעין נפקא ליהו נשך (ב"מ דף עב.) מניין אם ראינו נובה שלא כשורה שאלה רשאי להשמעדר בו וכי' וי"ל אפמכחא נעלמא הוא וקנס חמייס הוא כדי לייקנן: **מה** ערות אחרונה שאוסרתה איסור עיאם. מימה דהוה מלי למפקד מה לעדות האחרונה שכן רגלים לדבר שהי קינא לה ונסתרה:

ת"ל ועד אין בה ב"י שיש בה. מימה כיון דהוה קינא לה ונסתרה וסתה אמי ע"ד ד' דטומאה מסתמא בעל שתיק ולא ממחש' ליה א"כ מאי לריך קרע דעד אחד נאמן אפילו טומאה נעלמא בלא קניו וסמייה כפי האי גונגא היה מהימן דכתיבא נפקא הלאו (קדושין דף סו.) אשמו ונתנה בעד אחד וכי' מימא לרבא דלאמר התם הוה דבר שנערה אלא ללבו דלאמר מהימן מאי איכא לומר אלא ע"כ א"ת לן לומר דללבו לא אילטרין קרע אלא היכא דמכחש אע"ג דקינא לה:

נאמר כאן דבר ונאמר לה"ן דבר. מימה למה לי ג"ש אפילו בלא ג"ש מהיכא מימי ליה דליתמיזב כה עד אחד מעדות אחרונה ליהא למילף דליכא פילכא: **מה**

ואמר רב חסדא בתחילה קודם שחטאו ישראל היתה שכניה שורה עם כל אחד ואחד שנאמר וכו' ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך כיון שחטאו נסתלקה שכניה מהם שנאמר וכו' יראה כך ערות דבר ושב מאחריו. א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל העושה כזוהר אחת בעורה מקדמתו והולכת לפניו לעושה שכניה שנאמר והלך לפניך צדקך ככל העובר בזרה אחת בעורה¹⁰ מלפנותי והואכת לפניו ליום שני שנאמר ואלו ארורות עבידכם יעלו בתוהו ויאבדו ר"א ואובת קשורה בו ככלב שנאמר ואלו שמעו אליה לשכב אצלה להיות עמה¹¹ לשכב אצלה בעולם הזה להיות עמה לעולם הבא¹² תנן התם שהיה בדין ומה עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינה מתקימת בפחות משנים עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם אינו דין שלא תקיים בפחות משנים ת"ל ועד אין בה כל שיש בה וק"ו לעדות הראשונה מעתה ומה עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם מתקימת בעד אחד עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינו דין שחתיקים בעד אחד ת"ל יכי מצא בה ערות דבר ולהלן הוא אומר¹⁰ על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר מה דבר האמור להלן על פי שני עדים אף כאן על פי שנים¹¹ והאי מכו מצא בה ערות דבר נפקא מבה נפקא בה ולא בקינוי בה ולא כסתירה מיכתי ליה הכי נמי קאמר תלמוד לומר בה כה ולא בקינוי בה ולא כסתירה וטומאה בעלמא בלא קינוי ובלא סתירה דלא מהימן עד אחד מנלן נאמר כאן כי מצא בה ערות דבר ונאמר להלן על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר מה דבר האמור להלן על פי שני עדים אף כאן עדים שנים תנו רבנן אי זו היא עדות הראשונה זו עדות סתירה זו עדות אחרונה זו עדות בטומאה

קאמר. וגזירה שיהא למילתא אחריתי נקט ומתמיהין כסורי מיתקרא והכי תנא ליה ת"ל כה וכל עדים שנים עדות אחרונה ומהא דלא מהימן והכא הוה דמיהמן משום דרגלים לדבר:

המקום נכתב (ש"י ג. ה.) שהיה בדין. שלא יכלו לתקן כי עד אחד לא מצינו להם כח והיו צריכים לתקן שאלו עדים שאין אוסרתה איסור עולם. אלא עד שששה. אינו מתקימת בפחות משנים. כדכתיב למיור מורה שיהא ערות אחרונה. (ש"י ט.) כל שיש בה. כל עדות שיש בה נאמן בה. ובגמרא ליתני לה דרבי קאמר רבי מר כה כולא אחד וקאמר הוה לא תסתיה למסירה. אלא מתקין וכו'. בה ולא בקינוי. למאי אילטרין גזירה שיהא. אה כתיב נמי עושה אמי על כה. ומשעתה הוה. כה עד אחד נאמן ולא בעדות אחרת. והוה לה עדות סתירה כשאר כל עדות בטומאה. וטומאה בעלמא. עד אחד ספידי על אשה שלא קינא לה נעלה ומחש' מינין דלא מהימן. ולא אילטרין שומעתי אשה מימיה רחמנא. לא שאל לאמר קינא וכלא שאל נלא קינא למחש' דמינין. וכי הימניה רחמנא שומעתי שאל קינא ויש עד סתירה שיש ועד חשד ששומעתי. שחלום לדבר וכו'.

ורבי עקיבא א"כ אכתוב לה. מימה לרב סקלד לאמר נפקט ששה עינין (מיר דף מג.) ללבו צומן שהוה שסם ולא צומן שהוא לזכרים לדידה לא אילטרין לה לזכרים מאי הוי דרש נלה יעמא ויש לומר הוה דרש למוכה כדכ"י עקיבא וליידי דכתב יעמא כתב לה:

למשרי אחד ככף האומות. מהכל נפקא לן דכאומות הלך אחר הזכר (ס.) **כתיב** נמי (ס.) וזכרי (ס.) לברתי דבי ר' ישמעאל (ס.) רבי רבי ישמעאל. וא"ת הוה אילטרין דלדעין נפקא ליהו נשך (ב"מ דף עב.) מניין אם ראינו נובה שלא כשורה שאלה רשאי להשמעדר בו וכי' וי"ל אפמכחא נעלמא הוא וקנס חמייס הוא כדי לייקנן: **מה** ערות אחרונה שאוסרתה איסור עיאם. מימה דהוה מלי למפקד מה לעדות האחרונה שכן רגלים לדבר שהי קינא לה ונסתרה:

ת"ל ועד אין בה ב"י שיש בה. מימה כיון דהוה קינא לה ונסתרה וסתה אמי ע"ד ד' דטומאה מסתמא בעל שתיק ולא ממחש' ליה א"כ מאי לריך קרע דעד אחד נאמן אפילו טומאה נעלמא בלא קניו וסמייה כפי האי גונגא היה מהימן דכתיבא נפקא הלאו (קדושין דף סו.) אשמו ונתנה בעד אחד וכי' מימא לרבא דלאמר התם הוה דבר שנערה אלא ללבו דלאמר מהימן מאי איכא לומר אלא ע"כ א"ת לן לומר דללבו לא אילטרין קרע אלא היכא דמכחש אע"ג דקינא לה:

נאמר כאן דבר ונאמר לה"ן דבר. מימה למה לי ג"ש אפילו בלא ג"ש מהיכא מימי ליה דליתמיזב כה עד אחד מעדות אחרונה ליהא למילף דליכא פילכא: **מה**

ואמר רב חסדא בתחילה קודם שחטאו ישראל היתה שכניה שורה עם כל אחד ואחד שנאמר וכו' ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך כיון שחטאו נסתלקה שכניה מהם שנאמר וכו' יראה כך ערות דבר ושב מאחריו. א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל העושה כזוהר אחת בעורה מקדמתו והולכת לפניו לעושה שכניה שנאמר והלך לפניך צדקך ככל העובר בזרה אחת בעורה¹⁰ מלפנותי והואכת לפניו ליום שני שנאמר ואלו ארורות עבידכם יעלו בתוהו ויאבדו ר"א ואובת קשורה בו ככלב שנאמר ואלו שמעו אליה לשכב אצלה להיות עמה¹¹ לשכב אצלה בעולם הזה להיות עמה לעולם הבא¹² תנן התם שהיה בדין ומה עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינה מתקימת בפחות משנים עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם אינו דין שלא תקיים בפחות משנים ת"ל ועד אין בה כל שיש בה וק"ו לעדות הראשונה מעתה ומה עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם מתקימת בעד אחד עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינו דין שחתיקים בעד אחד ת"ל יכי מצא בה ערות דבר ולהלן הוא אומר¹⁰ על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר מה דבר האמור להלן על פי שני עדים אף כאן על פי שנים¹¹ והאי מכו מצא בה ערות דבר נפקא מבה נפקא בה ולא בקינוי בה ולא כסתירה מיכתי ליה הכי נמי קאמר תלמוד לומר בה כה ולא בקינוי בה ולא כסתירה וטומאה בעלמא בלא קינוי ובלא סתירה דלא מהימן עד אחד מנלן נאמר כאן כי מצא בה ערות דבר ונאמר להלן על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר מה דבר האמור להלן על פי שני עדים אף כאן עדים שנים תנו רבנן אי זו היא עדות הראשונה זו עדות סתירה זו עדות אחרונה זו עדות בטומאה

קאמר. וגזירה שיהא למילתא אחריתי נקט ומתמיהין כסורי מיתקרא והכי תנא ליה ת"ל כה וכל עדים שנים עדות אחרונה ומהא דלא מהימן והכא הוה דמיהמן משום דרגלים לדבר:

המקום נכתב (ש"י ג. ה.) שהיה בדין. שלא יכלו לתקן כי עד אחד לא מצינו להם כח והיו צריכים לתקן שאלו עדים שאין אוסרתה איסור עולם. אלא עד שששה. אינו מתקימת בפחות משנים. כדכתיב למיור מורה שיהא ערות אחרונה. (ש"י ט.) כל שיש בה. כל עדות שיש בה נאמן בה. ובגמרא ליתני לה דרבי קאמר רבי מר כה כולא אחד וקאמר הוה לא תסתיה למסירה. אלא מתקין וכו'. בה ולא בקינוי. למאי אילטרין גזירה שיהא. אה כתיב נמי עושה אמי על כה. ומשעתה הוה. כה עד אחד נאמן ולא בעדות אחרת. והוה לה עדות סתירה כשאר כל עדות בטומאה. וטומאה בעלמא. עד אחד ספידי על אשה שלא קינא לה נעלה ומחש' מינין דלא מהימן. ולא אילטרין שומעתי אשה מימיה רחמנא. לא שאל לאמר קינא וכלא שאל נלא קינא למחש' דמינין. וכי הימניה רחמנא שומעתי שאל קינא ויש עד סתירה שיש ועד חשד ששומעתי. שחלום לדבר וכו'.

קאמר. וגזירה שיהא למילתא אחריתי נקט ומתמיהין כסורי מיתקרא והכי תנא ליה ת"ל כה וכל עדים שנים עדות אחרונה ומהא דלא מהימן והכא הוה דמיהמן משום דרגלים לדבר:

1) רביה ל"ד לס' חמיו ונענית קרע לעולם כהש' נעניו א"כ למה נתיק קרע חמיו דכליליט' וכו'.